

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

Supreme Court Chamber
Chambre de la Cour suprême

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

Case File/Dossier N°. 002/19-09-2007-ECCC/SC

នៅចំពោះមុខ:

ចៅក្រម គង់ ត្រីវិម ប្រធាន

ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE

ចៅក្រម សោម សិរិវឌ្ឍ

ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA

ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា

ចៅក្រម Maureen Harding CLARK

ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

ឯកសារដើម
ORIGINAL/ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 15-Nov-2019, 12:11
CMS/CFO: Sann Rada

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩

ភាសាដើម: ខ្មែរ/អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

**សេចក្តីសម្រេចលើសំណើបន្តាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខកំពូល
ណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសុំពន្យារពេលជាភស្តុតាងបណ្តឹងសំណើរបស់
ខៀវ សំផន សុំប្តឹងជិតចិត្ត**

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជនជាប់ចោទ

ជា ណាង
Brenda HOLLIS

ខៀវ សំផន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ

Megan HIRST

សហមេធាវីជនជាប់ចោទ ខៀវ សំផន

គង់ សំអុន

Anta GUISSÉ

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុង ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ (“អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល” និង “អ.វ.ត.ក”) បានទទួល“សំណើបន្ទាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា¹ និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី² សុំបន្ថែមពេលវេលាដាក់សារណាតបទៅនឹងបណ្តឹងដិតចិត្តរបស់ ខៀវ សំផន (“ជារួម សំណើសុំបន្ថែម ពេលវេលា”)³។

I. សាវតារ

1. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ ខៀវ សំផន បានដាក់សំណើសុំប្តឹងដិតចិត្តចៅក្រមចំនួនប្រាំមួយ រូបនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលដែលបានជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿង ០០២/០១ (“សំណើសុំប្តឹងដិតចិត្ត”)⁴។
2. នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់សំណើបន្ទាន់សុំការអនុញ្ញាតដាក់ សារណាតបទៅនឹងសំណើសុំប្តឹងដិតចិត្តជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស ត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ (សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា)⁵។
3. នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដាក់ សំណើបន្ទាន់ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាដែរ សុំបន្ថែមពេលវេលាដាក់សារណាតបទៅនឹងសំណើសុំប្តឹងដិតចិត្តនេះ ជាពីរភាសាត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ (“សំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី”)⁶។

¹ សំណើបន្ទាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំបន្ថែមពេលវេលាដាក់សារណាតបទៅនឹងសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំប្តឹងដិតចិត្ត ថ្ងៃទី ០៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកសារលេខ F53/1 (“សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា”)។

² សំណើបន្ទាន់របស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសុំបន្ថែមពេលវេលាដាក់សារណាតបទៅនឹង ឯកសារលេខ F53 ថ្ងៃទី ០៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ (“សំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី”)។

³ សំណើបន្ទាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំដាក់សារណាតបទជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន ទៅនឹងសំណើបន្ទាន់របស់ក្រុមមេធាវី ការពារក្តី នួន ជា ថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកសារលេខ F46/2/2។

⁴ សំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំប្តឹងដិតចិត្តចៅក្រមប្រាំមួយរូបដែលជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកសារលេខ F53 (“សំណើសុំប្តឹងដិតចិត្ត”)។

⁵ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ១។

⁶ សំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីកថាខណ្ឌ ៤(១)។

II. ច្បាប់ជាធរមាន

4. វិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា “គ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ជាធរមាន សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រម តាមករណីសមស្របណាមួយត្រូវតែគោរព។ ក្នុងករណីនេះ ការមិនបានគោរពតាមកាលកំណត់ គឺនាំឱ្យកិច្ចដែលបានធ្វើនោះត្រូវចាត់ទុកជាអសុពលភាព”⁷។ វិធាននេះបានចែងបន្ថែមទៀតថា តាមរយៈពាក្យសុំរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អង្គជំនុំជម្រះអាច“ក)ពន្យារពេលវេលាកំណត់ដែលខ្លួនបានកំណត់ ឬ ខ)ទទួលស្គាល់ថា មានសុពលភាព ចំពោះកិច្ចទាំងឡាយដែលបានធ្វើក្រោយពីពេលកំណត់ដែលមានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងនេះ ត្រូវបានផុតរលត់ ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថាត្រឹមត្រូវ”⁸។

5. សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក. (សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត) ចែងថា “លើកលែងតែមានចែងផ្សេងពីនេះ នៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងនៃ អ.វ.ត.ក. ឬ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តនេះ ឬបទបញ្ជាពីអង្គជំនុំជម្រះនៃ អ.វ.ត.ក. សារណា និងពាក្យស្នើសុំ ត្រូវដាក់ទៅក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះដែលត្រូវធ្វើចំណាត់ការ ជាមួយនឹងបញ្ជីមូលដ្ឋានសំអាងផ្លូវច្បាប់ ដែលប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោង អនុលោមទៅតាមពេលវេលាកំណត់ដូចខាងក្រោម ហើយត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៣៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ប្រសិនបើមានការស្នើសុំពន្យារពេលកំណត់”⁹។ សេចក្តីណែនាំនេះបញ្ជាក់ថា “ចម្លើយតបណាមួយទៅនឹងពាក្យសុំ ឬសារណាត្រូវដាក់រួមជាមួយបញ្ជីមូលដ្ឋានសំអាងផ្លូវច្បាប់ដែលប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោងក្នុងរយៈពេល ១០(ដប់)ថ្ងៃនៃប្រតិទិនគិតពីថ្ងៃជូនដំណឹងនៃឯកសារដែលត្រូវឆ្លើយតប”¹⁰។

III. សារណា

6. នៅក្នុងសំណើសុំ សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីអង្គជំនុំជម្រះដាក់សារណាតបទៅនឹងបណ្តឹងដិតចិត្ត ជាពីរភាសាត្រឹមថ្ងៃច័ន្ទ ទី ២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩¹¹។

⁷ វិធាន ៣៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

⁸ វិធាន ៣៩(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

⁹ មាត្រា ៨.១ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។

¹⁰ មាត្រា ៨.៣ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។

¹¹ សំណើសុំរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៧។ សំណើសុំរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ ៣ ដល់ ៤។

7. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងថា ករណីពិសេសតម្រូវឱ្យមានការពន្យារពេលដោយសារសំណុំរឿងសុំប្តឹងដិតចិត្ត៖

ក.បានរួមបញ្ចូលតារាងប្រៀបធៀបចំនួន ២០០ ទំព័រនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធចំនួន ១៦ និងបានបញ្ចូលបន្ថែមតាមរយៈសេចក្តីយោងនូវកថាខណ្ឌចំនួន ១៧៣ នៃទង្វើករណីចេញពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោលក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ របស់ ខៀវ សំផន (“សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោលរបស់មេធាវីការពារក្តី”) ដែលបានធ្វើឱ្យបណ្តឹងដិតចិត្តកាន់តែវែង ដូច្នោះ ជាលទ្ធផល តម្រូវឱ្យមានពេលវេលាដាក់សារណាពេញលេញជាការឆ្លើយ (“ហេតុផល ក”) ¹²។

ខ.លើកឡើងនូវបញ្ហាផ្លូវច្បាប់ស្មុគស្មាញមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹង “វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អ.វ.ត.ក. និងការបកស្រាយ រួមទាំងយុត្តិសាស្ត្ររបស់ អ.វ.ត.ក. តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (ឬយន្តការលើកេរ្តិ៍ដំណែល) និងតុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស” ¹³។

គ.លើកឡើងនូវបញ្ហាស្តីពីសារៈខាន់ចំពោះការប្រព្រឹត្តទៅនាពេលអនាគតនៃសំណុំរឿង ០០២ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យមានឱកាសប្រកបដោយអត្ថន័យ នៃការពិនិត្យ និងការឆ្លើយតបយ៉ាងទូលំទូលាយ ¹⁴។

8. ចុងក្រោយ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានរំពឹងថា សារណាតបរបស់ខ្លួនទំនងជានឹងមានចំនួនប្រហែល ៣០ ទំព័រជាភាសាអង់គ្លេស និងថា ចំនួននេះអាចនឹងប៉ះពាល់ទៅលើរយៈពេលដែលចាំបាច់ក្នុងការរៀបចំឯកសារជាពីរភាសា ជាពិសេសដោយសារការឱ្យឈប់សម្រាកជាផ្លូវការក្នុងពិធីបុណ្យអុំទូកដែលធ្វើឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាពុំមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការឆ្លើយតប ¹⁵។

¹² សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៤។
¹³ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៤។
¹⁴ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៥។
¹⁵ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៦។

9. សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានលើកឡើងថា ការឱ្យឈប់សម្រាកជាផ្លូវការ ក្នុងពិធីបុណ្យអុំទូក នឹងត្រូវពន្យារពេលដល់ការបកប្រែព្រមទាំងការពិគ្រោះពិភាក្សាជាមួយមេធាវីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ សហមេធាវីបន្ថែមថា ការដាក់សារណាតបត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ពុំ បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ ឬពន្យារពេលណាឡើយ ដោយហេតុថា សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានស្នើសុំដាក់សារណា តបនៅថ្ងៃដូចគ្នាដែរ¹⁶។

IV. ការពិភាក្សា

10. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលស្គាល់ថា ការឱ្យឈប់សម្រាកជាផ្លូវការក្នុងពិធីបុណ្យអុំទូកប៉ះ ពាល់ដល់ថ្ងៃធ្វើការចំនួនពីរថ្ងៃជាការកាត់បន្ថយរយៈ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខ តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវទទួលបានសម្រាប់ធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំប្តឹងដិតចិត្តចំពោះ ភាគីទាំងពីរផ្ទាល់ខ្លួន ក៏ដូចជាការបកប្រែ។

11. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកហេតុផលរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែល ចាំបាច់ក្នុងការ ពន្យារពេល។

12. អង្គជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា បើទោះបីជាសំណើសុំរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីពុំបានបញ្ជាក់ដូចហេតុផលចំណុច ក ក៏ដោយ ក៏ឧបសម្ព័ន្ធ និងឯកសារយោងជាច្រើនទៅ លើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់កិច្ចពិភាក្សាដេញដោលបានប៉ះពាល់ដូចគ្នា ចំពោះសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការរៀបចំសារណាតបរបស់ខ្លួនដែរ។ អង្គជំនុំជម្រះសង្កេតបន្ថែមទៀតថា បើទោះបី ជាអង្គជំនុំជម្រះសម្រេចអនុញ្ញាតតាមសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ ក៏ពុំមានផលប៉ះពាល់ ឬការ ពន្យារពេលកើតមាន ដោយសារការអនុញ្ញាតតាមសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីឡើយ។

13. សារណាតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅនឹង សំណើសុំប្តឹងដិតចិត្ត ត្រូវដាក់ត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស។

¹⁶ សំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ៣។

V. ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី

14. យោងតាមសម្ពាងហេតុខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេច៖

ទទួលយកសំណើទាំងនេះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

កង់ ស្រីម